

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16CoCsp/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121565858
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Čelková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6121565858.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Aleny Radičovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX/XX, XXX XX E., o zaplatenie 9.401,26 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 13Csp/21/2022-89 zo dňa 14. septembra 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a **v e c v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 9.401,26 eur s príslušenstvom zamietol a výrokom II. žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že dňa 11.01.2018 uzavrela F. B. G., a.s., so sídlom H. XX, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX (ďalej len „F.“) a žalovaná Zmluvu o F. spotrebiteľskom úvere č. 010241236R, na základe ktorej F. ako právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 11.800,00 eur s dobou splácania 96 mesiacov, s termínom konečnej splatnosti úveru dňa 15.01.2026, výškou mesačnej úhrady v sume 160,44 eur, fixnou úrokovou sadzbou vo výške 6,9 % ročne, RPMN banky vo výške 7,13 %, priemernou RPMN na trhu vo výške 8,80 % ročne a celkovou čiastkou, ktorú mala žalovaná zaplatiť vo výške 15.398,35 eur. Prvá splátka bola splatná dňa 15.02.2018 a ďalšie splátky boli splatné 15. dňa v mesiaci. Žalovaná čerpala úver vo výške 11.800,00 eur v mesiaci január 2018. Následne vykonala úhrady spolu vo výške 3.770,60 eur. Z úhrad žalovanej bola na istinu započítaná suma 2.428,74 eur, na riadny úrok suma 1.269,62 eur, na úrok z omeškania suma 7,24 eur a na poplatky suma 65,00 eur. Poslednou výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky zo dňa 08.01.2020 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu záväzku vyplývajúceho z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom dlh žalovanej ku dňu 07.01.2020 predstavoval sumu 426,54 eur. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú v zmysle § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) na úhradu pohľadávky banky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 426,54 eur a upozornil ju, že ak nedôjde k úhrade vyššie uvedenej dlžnej sumy záväzku, právny predchodca žalobcu je oprávnený vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať od žalovanej úhradu celej pohľadávky. Posledná výzva na úhradu pohľadávky bola odoslaná na poštovú prepravu dňa 09.01.2020. Žalovaná zásielku neprevzala v odbernej lehote. Následne listom zo dňa 17.02.2020 právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil, že vzhľadom na to, že je aj naďalej v omeškaní so splnením záväzkov zo zmluvy, vyhlásil celý úver dňom 15.02.2020 za splatný. Zároveň vyzval žalovanú na bezodkladné zaplatenie dlžnej sumy vo výške 10.093,79 eur. Oznámenie

o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru bolo odoslané na poštovú prepravu dňa 18.02.2020. Žalovaná predmetnú zásielku neprevzala, tá bola vrátená späť z dôvodu, že adresát (žalovaná) bol neznámy. Dňa 10.08.2021 došlo medzi F. a žalobcom k uzavretiu Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 22151000639, na základe ktorej došlo aj k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 03.09.2021.

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi F. a žalovanou je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú treba aplikovať zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Keďže v danom prípade právnym predchodcom žalobcu bola banka, tak súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“), teda či postúpenie pohľadávky bolo platné v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd prvej inštancie uviedol, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy, ktorej plnenie je dohodnuté v splátkach, môže veriteľ požadovať zaplatenie celej pohľadávky z dôvodu straty výhody splátok len pokiaľ sú splnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. To znamená, že vyhlásiť mimoriadnu splatnosť možno iba v prípade, že to strany sporu mali dohodnuté, dlžník sa nachádza v omeškaní so splatením splátky najmenej tri mesiace a veriteľ ho na možnosť zosplatenia upozornil v lehote nie kratšej ako tri mesiace. Zároveň je podľa § 565 Občianskeho zákonníka právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej ďalšej splátky.

4. Súd prvej inštancie prijal záver, že z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nie je zrejmé, pre ktorú neuhradenú splátku došlo k predčasnému zosplateniu úveru. Súd prvej inštancie preto vychádzal z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a pokiaľ právny predchodca žalobcu listom zo dňa 07.01.2020 upozorňoval žalovanú na možnosť predčasného zosplateniu úveru, k tomuto dátumu bola žalovaná v omeškaní viac ako 3 mesiace naposledy s úhradou splátky splatnej v mesiaci september 2019 (3 mesiace omeškania uplynuli k 15.12.2019). V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka mohol právny predchodca žalobcu uplatniť právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, t. j. splátky splatnej dňa 15.02.2020. Predčasná splatnosť úveru však bola vyhlásená až dňa 17.02.2020. Z toho vyplýva, že právny predchodca žalobcu svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky nerealizoval v súlade s druhou vetou § 565 Občianskeho zákonníka a preto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nemožno považovať za platné. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že záleží na veriteľovi, či si právo na splatenie celej pohľadávky uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku dlhu, prípadne, či podá na súde žalobu na plnenie. V každom prípade môže svoje právo uplatniť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak tak neurobí a dlžník riadne a včas budúcu splátku nezaplatí, môže veriteľ vymáhať len nezaplatenú jednu splátku. Uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky je viazané na splnenie týchto podmienok: a) možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode, b) dlžník nesplnil niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a c) veriteľ požiadala u zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Prvé dve podmienky boli podľa súdu prvej inštancie splnené. Súd prvej inštancie sa však zaoberal otázkou, či bola splnená tretia podmienka, pričom dospel k záveru, že táto podmienka v tomto prípade splnená nebola. Právny úkon, ktorým právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť predmetného úveru je zo dňa 17.02.2020 a teda nemohol vyvolať účinky zosplatenia predmetného úveru, čím nedošlo k zosplateniu úveru účinným a platným spôsobom. Súd prvej inštancie v súvislosti s uvedeným poukázal na § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré umožňuje banke postúpiť na inú osobu len splatnú pohľadávku. Súd prvej inštancie záverom konštatoval, že vzhľadom k tomu, že v danej veci došlo k postúpeniu nesplatennej pohľadávky, išlo o postúpenie v rozpore s uvedeným ustanovením, a teda o absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a postupca (banka) zostala veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť neprešla. Na základe uvedeného súd prvej inštancie zamietol žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanej proti žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalovanej v konaní žiadne trovy konania nevznikli.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žalobca sa nestotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého by právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti malo v danom prípade zaniknúť dňa 15.02.2020. Súd prvej inštancie podľa žalobcu označil za posledný deň na možné uplatnenie práva deň 15.02.2020, pričom zároveň uzavrel, že k jeho uplatneniu došlo dňa 17.02.2020. 15.02.2020 však bola podľa žalobcu sobota a preto v zmysle § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka bol posledným dňom lehoty najbližší pracovný deň, t. j. 17.02.2020. S ohľadom na uvedené nebolo žalobcovi zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie posúdil uplatnenie tohto práva ako neplatné (resp. po lehote), keď v zmysle § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka bolo vykonané v posledný deň lehoty na jeho možné vykonanie. Preto má žalobca za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenie veci už len z dôvodu, že súd neaplikoval na vec § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym záverom o neplatnom uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka a tým aj k nesprávnym záverom o neplatnom postúpení pohľadávky na žalobcu.

7. Žalobca sa v podanom odvolaní taktiež nestotožnil s posúdením súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého si veriteľ môže uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka iba presne v tom časovom rozmedzí, ktoré začína plynúť odoslaním výzvy pred vyhlásením mimoriadne splatnosti podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalovanej a končí sa splatnosťou najbližšej splátky. Žalobca má za to, že takýto výklad by v praxi znamenal, že veriteľ by v období medzi dvoma splátkami (t. j. 30, resp. 31 kalendárnych dní) bol povinný vyhotoviť a zaslať výzvu pred zosplatením dlžníkovi, po doručení (reálnom či fiktívnom) tejto výzvy dlžníkovi nechať uplynúť lehotu 15 dní od upozornenia dlžníka na možnosť zosplatenia úveru do samotného zosplatenia, tak ako to vyžaduje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a následne úver zosplatiť. Takýto výklad je podľa žalobcu šikanóznym, v praxi neuskutočniteľným a pre právneho predchodcu žalobcu by znamenal nemožnosť vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca v tejto súvislosti poukazuje na nepreskúmateľnosť a zjavnú nelogickosť výkladu súdu prvej inštancie, ktorého výsledkom je značná nerovnováha v postavení veriteľa a spotrebiteľa, a to v prospech spotrebiteľa v značný neprospech veriteľa. Je nepochybné, že počas plynutia týchto lehôt došlo k splatnosti splátky splatnej dňa 15.02.2020, avšak zároveň je zrejmé, že ak by právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť skôr, urobil by tak v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko by tak urobil pred uplynutím 15 dňovej lehoty.

8. Zároveň žalobca zdôrazňoval, že také posúdenie súdom prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že po splatnosti najbližšej splátky po odoslaní výzvy pred zosplatením v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa táto výzva stáva bezpredmetnou a veriteľ od tohto dňa už nie je oprávnený zosplatiť úver napriek nepretržitému omeškaniu dlžníka z dikcie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nevyplýva. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pojednáva len o písomnom upozornení veriteľa voči svojmu dlžníkovi, t. j. upozornení veriteľa na uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti splátok podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ktoré môže byť vykonané kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka, pričom k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže dôjsť najskôr po uplynutí lehoty 15 dní od predmetného upozornenia a dlžník musí byť v celkovo omeškaní viac ako 3 mesiace. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením umožniť vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka výlučne v priebehu jedného mesiaca – t. j. len od omeškanej splátky splatnej dňa 15.01.2020 do splatnosti v poradí nasledujúcej omeškanej splátky, t. j. splátky splatnej dňa 15.02.2020, bolo by to v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka výslovne a jednoznačne uvedené. Ak sa veriteľ rozhodne neuplatniť toto právo, opätovne mu toto právo vznikne nesplnením ďalšej splátky úveru, pričom táto skutočnosť nemá na splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žiadny vplyv a teda je bez právneho významu, že spotrebiteľ je v omeškaní aj štyri a viac mesiacov, nakoľko podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sú naďalej zachované. Postup súdu prvej inštancie, ktorým si sám upravil § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a v rozpore so zákonom stanovil ďalšiu podmienku pre platné uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je podľa žalobcu v rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo dňa 07.02.2018 a sp. zn. II. ÚS 796/2016 zo dňa 22.06.2017 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/9/2017 zo dňa 27.05.2020.

9. Žalobca je toho názoru, že splátka, pre ktorú si jeho právny predchodca uplatnil právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, bola práve splátka splatná dňa 15.02.2020, nakoľko táto splátka je tou splátkou, ktorá bezprostredne predchádza zosplatneniu úveru (ktoré nastalo podaním zo dňa 17.02.2020). Je to jediná splátka, pre ktorú podaním zo dňa 17.02.2020 mohol právny predchodca žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru (nakoľko pre skôr splatné splátky toto oprávnenie v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka zaniklo), za súčasného splnenia podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (t. j. omeškanie trvajúceho po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a upozornenie na možné uplatnenie práva podľa

§ 565 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie však podľa žalobcu neposudzoval splnenie podmienok podľa § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka izolovane, ale neprípustne ich „zlúčil.“ Ak by mal zákonodarca úmysel, aby sa

§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka mali vykladať tak, ako uviedol súd prvej inštancie, potom by výslovne uviedol, že v prípade plnení zo spotrebiteľských zmlúv sa druhá veta § 565 Občianskeho zákonníka neaplikuje. Ak sa však druhá veta predmetného ustanovenia aplikuje, potom žiadnym výkladom nemožno dospieť k záveru, že k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka dochádza pre nesplnenie inej splátky, než tej, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, nakoľko iný výklad je v priamom rozpore s druhou vetou uvedeného ustanovenia. Podľa žalobcu ak teda veriteľ uplatňuje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka v právnom vzťahu vzniknutom zo spotrebiteľskej zmluvy, musí byť spotrebiteľ v 3 mesačnom omeškaní s platením splátok a musí byť súčasne upozornený na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (ako vyžaduje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak napriek tomu môže byť toto právo dodávateľom uplatnené v zmysle druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka len pre nesplnenie splátky, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, nakoľko pre všetky skôr splatné splátky toto právo zaniklo. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/16/2022 zo dňa 28.07.2022 a na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15CoCsp/13/2020 zo dňa 25.05.2020.

10. Žalobcovi nebolo zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie uviedol, že by z uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka malo byť zrejmé pre nesplnenie ktorej splátky ho veriteľ využíva, resp. na základe akých skutočností mal súd prvej inštancie za to, že veriteľ si môže „vybrať“ splátku, pre ktorú toto právo využíva. Ak súd prvej inštancie vyložil predmetné ustanovenie tak, že v spotrebiteľských veciach je právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka potrebné využiť tak, že v ňom veriteľ špecifikuje splátku, pre ktorú toto právo uplatňuje, tak potom podľa názoru žalobcu vykladá § 565 Občianskeho zákonníka contra legem, nakoľko takýto výklad z uvedeného ustanovenia v žiadnom prípade nevyplyva. Oprávnenie právneho predchodcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie akejkoľvek inej splátky, než splátky splatnej dňa 15.02.2020 zaniklo v súlade s ustanovením

§ 565 Občianskeho zákonníka splatnosťou ďalšej splátky úveru a jediná splátka, pre ktorú podaním zo dňa 17.02.2020 mohol právny predchodca žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, je splátka splatná dňa 15.02.2020. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/53/2021 zo dňa 18.01.2022 a rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoCsp/25/2021 zo dňa 08.02.2022. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřila.

12. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359

a že popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP spĺňa aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

13. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, ods. 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP), pretože namietané vady rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď v

danej veci nezistil dôvod k tomu, aby zopakoval alebo doplnil dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

14. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach

a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednávania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby žalobcu na tom závere, že žalobca nebol aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, nakoľko v danej veci došlo k postúpeniu nesplatennej pohľadávky z dôvodu, že išlo o postúpenie v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa súdu prvej inštancie právny predchodca žalobcu nesprávne, v rozpore s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Záver o nesprávnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru súd prvej inštancie odôvodnil tým, že právo na predčasné zosplatenie môže veriteľ uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, po predchádzajúcom upozornení spotrebiteľa a uplynutí 15 dňovej lehoty od upozornenia a zároveň však musí byť dodržaná aj podmienka ustanovená v § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka, a to že právo na predčasné zosplatenie môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Súd prvej inštancie uviedol, že z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nie je zrejmé, pre ktorú neuhradenú splátku došlo k predčasnému zosplateniu úveru a preto vychádzal z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ právny predchodca žalobcu listom zo dňa 07.01.2020 upozorňoval žalovanú na možnosť predčasného zosplateniu úveru, k tomuto dátumu bola žalovaná v omeškaní viac ako 3 mesiace naposledy s úhradou splátky splatnej v mesiaci september 2019 (3 mesiace omeškania uplynuli ku dňu 15.12.2019). V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka mohol právny predchodca žalobcu uplatniť právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, t. j. splátky splatnej dňa 15.02.2020. Predčasná splatnosť úveru však bola vyhlásená až dňa 17.02.2020. Z toho vyplýva, že právny predchodca žalobcu svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky nerealizoval v súlade s druhou vetou § 565 Občianskeho zákonníka a preto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nemožno považovať za platné.

16. S uvedenými závermi súdu prvej inštancie odvolací súd však nesúhlasí.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Odvolací súd uvádza, že v spotrebiteľských záväzkových vzťahoch, v ktorých ide o plnenie, ktoré sa má vykonať v splátkach (typický úver), Občiansky zákonník v § 53 ods. 9 stanovuje právo dodávateľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky za podmienok, že ide o plnenie v splátkach, a že takáto možnosť veriteľa bola dohodnutá alebo určená rozhodnutím. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dopĺňa podmienky možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide

o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, a to o podmienku, že omeškanie dlžníka musí trvať viac ako tri mesiace a súčasne musí byť dlžník veriteľom upozornený na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka výslovne odkazuje na ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka a dopĺňa jeho podmienky predčasného zosplatnenia, no nijakým spôsobom nevylučuje aplikáciu ustanovenia druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. že veriteľ môže použiť právo predčasného zosplatnenia najneskôr do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej. Pokiaľ nejde o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, je situácia jednoduchšia v tom, že pokiaľ dlžník nesplní splátku, veriteľ môže využiť svoje právo a žiadať úhradu celej svojej pohľadávky do dňa splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak však ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, musí byť splnená aj podmienka uplynutia troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Tieto podmienky však nevylučujú a ani objektívne neznemožňujú aplikáciu druhej vety ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, tak ako to tvrdil žalobca v odvolaní. V prípade, ak sú splnené podmienky na predčasné zosplatnenie pohľadávky veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy, tak podľa ustanovenia prvej vety § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, musí veriteľ dodržať aj ustanovenie druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka a svoje právo uplatniť do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, ktorá však v nadväznosti na podmienky § 53

ods. 9 Občianskeho zákonníka bude nasledovať po uplynutí troch mesiacov od omeškania splátky, pre ktorú má veriteľ vyhlásiť predčasnú splatnosť. Pokiaľ uplynuli tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou, tak bezprostredne po tom, ako uplynuli, môže veriteľ až do najbližšie nasledujúcej splátky vyhlásiť predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Ak tak v tomto čase neurobí, nemôže pre tú splátku vyhlásiť úver za predčasne splatný. V tomto smere je právne posúdenie súdu prvej inštancie správne.

20. Vyššie uvedené podľa odvolacieho súdu vyplýva aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR (uznesenia sp. zn. 4Cdo/250/2021 zo dňa 28.03.2023, 4Cdo/23/2022 zo dňa 26.01.2023, 9Cdo/98/2022 zo dňa 25.04.2023, 5Cdo/224/2021 zo dňa 30.11.2022), ktorý konštatoval, že „splatnosť úverovej pohľadávky žalobkyne je daná spotrebiteľskou úverovou zmluvou, v ktorej si banka (právna predchodkyňa žalobkyne) s dlžníkom (žalovaným) dohodli plnenie v splátkach, s oprávnením banky pre prípad neuhradenia dlžníkom splatné peňažné záväzky v termíne, vyhlásiť úver za splatný. Ide o postupné čiastkové plnenie, ktoré nie je ani opakujúcim sa, či trvajúcim plnením, ani čiastočným plnením. V prípade takéhoto čiastkového plnenia, ktoré je v literatúre prevažne označované ako plnenie v splátkach, je plnenie vopred rozvrhnuté do čiastkových úsekov, ktoré až ako spoločný celok tvoria dlh. Splatnosť týchto úsekov je však daná samostatne (oddelene), teda každý diel má určenú svoju konkrétnu splatnosť. Celkový predmet záväzku je však vopred kvantitatívne určený, pričom jednotlivými plneniami dielmi sa rozsah celej pohľadávky postupne znižuje. Ide teda o rozloženie zamýšľaného jednorazového plnenia v niekoľkých postupných čiastkových plneniach, taktiež jednorazových, pričom dobu splnenia treba rozlišovať jednak pre plnenie celého záväzku, jednak pre jednotlivé čiastkové plnenie. Dobou splnenia čiastkového plnenia je doba jednorazového splnenia jednotlivé dávky, dobou splnenia celého záväzku je doba splnenia poslednej dávky - teda poslednej splátky. V prípade čiastkového plnenia veriteľ nemôže žiadať dlžníka o splnenie jednorazové; to však neplatí pre situáciu uvedenú v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, v ktorej dlžník včas a riadne nesplnil niektorú zo splátok, ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí - tu je veriteľ oprávnený žiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky, s ktorou sa dlžník ocitol v omeškaní, pričom toto oprávnenie môže veriteľ uplatniť iba do splatnosti najbližšej budúcej splátky. V takomto prípade dlžník stráca výhodu čiastkového plnenia. Počet mesačných splátok, ich výška aj doba splatnosti jednotlivých splátok bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere vopred stanovená, pričom splatnosť, prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach treba posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok, premlčacia doba plynie pri každom čiastkovom plnení odo dňa jeho splatnosti. Ak pri takto dojednanom plnení sa pre nesplnenie niektorého čiastkového plnenia stane splatný celý dlh, začne pre celý dlh plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia (t. j. splátky). Splnením jednotlivých splátok dlh čo do príslušnej čiastky zaniká, úplne zanikne až splnením poslednej čiastky (poslednej splátky). Vo svojej podstate je dlh splátkami rozdelený do niekoľkých čiastkových, zreteľne oddelených a relatívne samostatných dlhov, ktoré majú určitú vzájomnú súvislosť a v celku predstavujú súhrnnú výšku pohľadávky. V prípade dojednania straty výhody splátok (ako je to podľa danej úverovej zmluvy), ktorá sa prejaví v špecifickej zmluvnej sankcii za omeškanie s niektorou zo splátok, dôjde k zosplatneniu celého zvyšku dlhu. Omeškaním splatnosti jednej splátky si tak dlžník privodí splatnosť aj všetkých budúcich splátok. Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-

dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatenej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka.“

21. Najvyšší súd SR vo vyššie uvedených rozhodnutiach zastáva názor, že „15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok. Otázkou potom zostáva, kedy pre spotrebiteľské vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba, keďže práva z týchto vzťahov sú premlčateľné. V tejto súvislosti je predovšetkým potrebné ustáliť, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), teda kedy najskôr mohol veriteľ úspešne podať žalobu na súd (R 17/2017). V tejto súvislosti najvyšší súd odkazuje na právnu doktrínu z bodu 20., z ktorej vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie (okrem iného) sleduje nie len dosiahnutie splatnosti celej pohľadávky veriteľa (dodávateľa) pri nesplnení povinností dlžníka (spotrebiteľa) riadne a včas plniť dojednané čiastkové plnenia (splátky), ale aj vylúčenie tejto možnosti, ak by bolo takéto porušenie iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Následne ju dopĺňa tým, že podmienkou výzvy na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktoré právo môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky je, že veriteľ v zákonnej lehote nie kratšej ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto ustanovenia, ktorá začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo veriteľovi (dodávateľovi) vzniklo právo podľa § 565, t. j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, bez takéhoto včasného je uplatnenie neúčinné. Lehota, v ktorej musí byť toto právo uplatnené, je najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky a veriteľ tak môže urobiť až po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).“

22. Odvolací súd sa však nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý sa domnieva, že výzva veriteľa, ktorou upozorňuje na možnosť uplatnenia svojho práva vyhlásiť predčasnú splatnosť musí časovo nasledovať po omeškanej splátke, pre ktorú veriteľ využije svoje právo vyhlásiť predčasnú splatnosť a len pre takúto omeškanú splátku, v súvislosti s ktorou veriteľ dlžníka upozornil na možnosť využitia práva vyhlásenia predčasnej splatnosti, môže veriteľ predčasnú splatnosť vyhlásiť. Odvolací súd vykladá ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka inak. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti dve podmienky, a to uplynutie času tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú veriteľ vyhlási predčasnú splatnosť a existenciu výzvy – upozornenia veriteľa na možnosť uplatnenia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť, ktorá musí predchádzať samotnému vyhláseniu predčasnej splatnosti o minimálne 15 dní. Predčasnú splatnosť teda možno vyhlásiť pre splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní minimálne 3 mesiace a zároveň bol dlžník na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti upozornený aspoň 15 dní pred samotným vyhlásením predčasnej splatnosti. Nie je povinnosťou veriteľa upozorňovať dlžníka pri každej omeškanej splátke, pre ktorú by prípadne mohol využiť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti na možnosť využitia tohto práva. Takúto povinnosť zákon nestanovuje. V zmysle dikcie zákonného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je podstatné len to, aby medzi upozornením dlžníka na možnosť využitia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť a samotným vyhlásením predčasnej splatnosti uplynula doba aspoň 15 dní. Môže sa teda stať, že takéto upozornenie nasleduje až po splatnosti omeškanej splátky, pre ktorú veriteľ vyhlási predčasnú splatnosť, ale rovnako môže splatnosť takejto omeškanej splátky predchádzať. Tento právny názor je v súlade aj s vyššie uvedenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR (bod 20. tohto uznesenia), v zmysle ktorej je konštatované, že „z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Najvyšší súd zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok.“

23. Ak potom právny predchodca žalobcu ako veriteľ upozornil žalovanú ako dlžníka na možnosť využitia svojho práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 08.01.2020, urobil tak v čase omeškania žalovanej ako dlžníka so splácaním úveru a v dobe dlhšej ako

15 dní pred samotným vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, ku ktorému došlo listom zo dňa 17.02.2020, čím rozhodne splnil v súvislosti s týmto upozornením podmienky stanovené v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

24. Čo sa týka určitosti uvedených právnych úkonov, t. j. výzvy na zaplatenie omeškaného dlhu a vyhlásenia predčasnej splatnosti, tak podľa odvolacieho súdu sú tieto právne úkony dostatočne určité a z tohto pohľadu zároveň platné aj v prípade absencie uvedenia konkrétnej omeškanej splátky úveru. Žiadny všeobecne záväzný právny predpis nestanovuje takúto osobitnú náležitosť predmetných právnych úkonov. Samotná výzva na zaplatenie omeškaného dlhu nie je pre vyhlásenie predčasnej splatnosti ani zákonom vyžadovaná. Postačuje upozornenie veriteľa dlžníkovi na možnosť využitia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Ani pre samotné vyhlásenie predčasnej splatnosti zákon (§ 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka) nevyžaduje uviesť, pre ktorú omeškanú splátku vyhlasuje veriteľ predčasnú splatnosť. Táto skutočnosť nemá na platnosť a účinnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti žiadny vplyv a relevanciu. Rozhodujúcou sa stáva až v okamihu námietky premlčania zo strany dlžníka, pretože pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, resp. splatným celý dlh, stanovuje Občiansky zákonník v § 103, druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. Ak veriteľ sám vo vyhlásení predčasnej splatnosti dlhu neurčil, pre ktorú omeškanú splátku dlhu vyhlasuje predčasnú splatnosť, nie je síce možné bez ďalšieho určiť od splatnosti ktorej splátky je potrebné počítat plynutie premlčacej doby, ale aj táto situácia má svoje riešenie. V takýchto prípadoch je dôvodné počítat počiatok premlčania práva na zaplatenie zosplatneného dlhu od splatnosti tej omeškanej splátky dlhu, ktorej termín splatnosti je najbližší ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu za dodržania lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Uvedené je potrebné aplikovať aj pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/17/2022, 5CoCsp/49/2021 a 6CoCsp/12/2021.

25. Keďže veriteľ – právny predchodca žalobcu v úkone predčasného zosplatnenia dlhu sám presne neidentifikoval omeškanú splátku úveru, pre ktorú vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru, je potrebné pre jej stanovenie vychádzať z toho, že boli dodržané podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda že sa tak stalo pre omeškanú splátku úveru, od splatnosti ktorej už uplynula doba aspoň 3 mesiace, pričom ak bola žalovaná ako dlžník po takúto dobu v omeškaní so splatením viacerých splátok, tak sa má za to, že veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť pre omeškanú splátku splatnú najneskôr. Takýto postup vychádza z prezumpcie platnosti právneho úkonu predčasného zosplatnenia dlhu, zároveň predstavuje spravodlivé usporiadanie vzájomného vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a súčasne plne rešpektuje práva veriteľa, keď premlčaciu dobu zosplatneného dlhu počíta od splatnosti najneskôr splatnej splátky dlhu pred vyhlásením predčasnej splatnosti (za dodržania lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

26. Odvolací súd sa teda nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že zosplatnenie úveru je neplatné pre nedodržanie podmienok podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ako už bolo uvedené, z oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti zo dňa 17.02.2020 nevyplývalo, pre ktorú splátku došlo k zosplatneniu úveru. Nemohlo však ísť o splátku bezprostredne predchádzajúcu zosplatneniu, tak ako to uvádzal žalobca v odvolaní, keďže to by odporovalo ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nemohlo ísť ani o splátku splatnú v mesiaci september 2019 tak ako uzavrel súd prvej inštancie, ktorý vychádzal z výzvy žalobcu zo dňa 08.01.2020, ktorou upozorňoval žalovanú na možnosť predčasného splatenia dlhu. Odvolací súd konštatuje, že pri posudzovaní, či boli splnené podmienky na predčasné splatenie dlhu je potrebné vychádzať zo samotného úkonu vyhlásenia predčasného splatenia a nie z výzvy, ktorou veriteľ len upozorňoval na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti. Žalovaná teda musela byť v omeškaní viac ako tri mesiace

v čase zosplatnenia, t. j. ku dňu 15.02.2020. Tomu zodpovedá omeškanie zo splátkou splatnou dňa 15.11.2019. Je potrebné vychádzať z toho, že veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu len za podmienok podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov

s omeškaním zaplataenia splátky najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a tiež povinnosť veriteľa upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Ako už bolo uvedené veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 Občianskeho zákonníka najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplateniu došlo). Do splatnosti tejto splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, resp. využiť, inak jeho právo zaniká a prípadné neskoršie zosplatenie nebude platné. V predmetnej veci 3 mesiace od splatnosti splátky splatnej dňa 15.11.2019 uplynuli dňa 15.02.2020. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na uplatnenie práva zosplatiť úver výzvou dňa 08.01.2020. Bezprostredne nasledujúca splátka od 15.02.2020 bola splátka splatná dňa 15.03.2020, pričom k zosplateniu došlo dňa 17.02.2020, t. j. do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

27. Uvedené potom vedie k záveru, že v danej veci právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru čerpaného žalovanou dňa 17.02.2020 pre omeškanú splátku úveru splatnú dňa 15.11.2019, keď od splatnosti tejto splátky uplynula do vyhlásenia predčasnej splatnosti doba viac ako tri mesiace a zároveň právny predchodca žalobcu v dobe dlhšej ako 15 dní pred vyhlásením predčasnej splatnosti upozornil žalovanú na možnosť využitia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (list zo dňa 08.01.2020).

28. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd konštatuje, že zo strany právneho predchodcu žalobcu boli teda dodržané všetky podmienky vyhlásenia predčasnej splatnosti podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Od výzvy právneho predchodcu žalobcu na zaplatenie omeškaného dlhu (08.01.2020) po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru (17.02.2020) uplynulo nepochybne viac ako 15 dní. S ohľadom na výšku omeškaného dlhu žalovanej v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (652,44 eur) a výšku dojednaných mesačných splátok úveru (160,44 eur) je tiež úplne zrejmé, že v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bola žalovaná v omeškaní s niektorými splátkami úveru po dobu viac ako 3 mesiace (suma omeškaného dlhu predstavuje viac ako 4 mesačné splátky úveru, teda žalovaná bol v tom čase v omeškaní so splácaním úveru nepochybne už viac ako 4 mesiace).

29. Právny úkon vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru tak splnil podmienky § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka a v tomto zmysle išlo o platný právny úkon, účinnosťou ktorého bol úver čerpaný žalovanou predčasne zosplatený. Opačný záver súdu prvej inštancie, ktorý viedol k zamietnutiu žaloby žalobcu je teda nesprávny, založený na nesprávnom právnom posúdení veci.

30. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

31. Podľa § 391 ods. 1 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

32. Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností preto rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie vychádzať z vyššie uvedených právnych záverov odvolacieho súdu, ktoré aplikuje na predmetnú právnu vec a opätovne tak posúdi platnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru čerpaného žalovanou a následne vo veci opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 420 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a ods. 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).